

การบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ

MANAGEMENT OF STUDENTS' COUNSELLING IN THE DIVISION OF STUDENT AFFAIRS IN STATE UNIVERSITY

Received: July 8, 2019

Revised: January 30, 2020

Accepted: February 14, 2020

อนงค์ภาณุช ปะนะทังถิรวิทย์*

Anongpanuch Panatungthirawit*

กาญจน์ เรืองมนตรี**

Karn Ruangmontri**

ธรินทร์ นามวรรณ**

Tharinthorn Namwan**

* นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพชำนาญการ กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

* Education and Career Guidance Counsellor Officer Professional Level ,Division of Student Affairs,
Mahasarakham University

* Email: pinongka@windowslive.com

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และปริญญาเอก ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** Assistant Professor and Ed.D. Department of Educational Administration, Faculty of Education,
Mahasarakham University

** Email: karnr2011@gmail.com

** รองศาสตราจารย์ และปริญญาเอก ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** Associate Professor and Ed.D. Department of Educational Administration, Faculty of Education,
Mahasarakham University

** Email: tharinthorn.n@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการพัฒนากระบวนการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหัวหน้ากลุ่มงาน (แนะแนวหรือสวัสดิการนักศึกษา) ผู้ปฏิบัติงานให้คำปรึกษาหรืออาจารย์ที่ปรึกษาระดับปริญญาตรี สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ 53 แห่ง รวมทั้งสิ้น 435 คน ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ประกอบไปด้วย การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบผลการดำเนินการ และการปรับปรุงผลการดำเนินการ สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ ระบบการแนะแนวทางอาชีพ (PNI=0.23) ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือระบบการแนะแนวส่วนตัวและสังคม (PNI=0.20)

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ การพัฒนาระบบ การให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ

Abstract

There were two objectives in this study: 1) to find out the components to develop a counselling system for students in Division of Student Affairs, in state universities and; 2) to explore current status, desirable conditions, and needs to develop the counselling system. The research data were collected from 435 subjects who were the heads of the division (students' counselling or welfare), counsellors, or advisors of the undergraduates in 53 state universities. The research tools were a questionnaire and a question interview form. The statistical devices comprised percentage, means, standard deviation, and need index.

The findings revealed that the components to develop a counselling system for students in Division of Student Affairs, in state universities were work planning, work follow-up, and work improvement. The three aspects of students' counselling in the Division of Student Affairs, in the state universities totally showed at moderate and strong degree in the current status and the desirable conditions, respectively. The highest needs in the index value was at career preparation counselling system (PNI = 0.23). The lowest needs in the index value was at personal and social counselling system (PNI = 0.20)

Keywords: Management, System Development, Students' Counselling in the Division of Student Affairs, State University

บทนำ

ในยุคแห่งสังคมที่ซับซ้อนและซับซ้อนนิสิตมีความประปรายทางอารมณ์ค่อนข้างมาก การเรียนในมหาวิทยาลัยนั้นนับเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่สำหรับชีวิตการศึกษาเนื่องมาจากรูปแบบของการเรียนในสถาบันอุดมศึกษามีความต่างจากระดับมัธยมศึกษา จำเป็นต้องพึ่งพาตนเองทั้งการเรียน การใช้ชีวิต การทำกิจกรรม และการบริหารความล้าสมัยในรูปแบบต่างๆ ประกอบกับนิสิตนั้นอยู่ในช่วงของวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง เตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้ใหญ่ ปัญหาที่พบของนิสิต เป็นเรื่องบุคคลิกภาพ การปรับตัว การเรียน การคบเพื่อน เมื่อปรับตัวไม่ได้นำไปสู่ความเครียด (ธีรภัทร บัวคำศรี, 2557, น.35) อารมณ์เศร้า เป็นอารมณ์ด้านลบซึ่งทางจิตวิทยาถือว่าเป็นสภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้กับบุคคลทุกเพศทุกวัย เมื่อเผชิญกับการสูญเสียความผิดหวัง การถูกปฏิเสธ และมักเกิดขึ้นร่วมกับความรู้สึกสูญเสีย ความรู้สึกอัดอั้นทรมาน (มานิช หล่อตระกูล และคณะ, 2555, น.65) ความเครียดสะสมหรืออาการซึมเศร้าเป็นปัญหาต่อจิตใจ ซึ่งทำให้ความล้าสมัยกับคนรอบข้างเปลี่ยนไป เมื่อนิสิตเผชิญกับปัญหาจะมีใครที่ช่วยชี้แนะได้ นิสิตเหล่านี้มาจากพื้นฐานของครอบครัวที่หลากหลาย ทางไกลครอบครัว เมื่อมาอยู่ร่วมกัน มักพบปัญหาต่างๆ เป็นปัญหาค่อนข้างซับซ้อน ฉะนั้น ผู้ให้คำปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญ และจำเป็นในการรับฟังคำชี้แนะให้คำปรึกษาเพราะปัญหาสุขภาพจิตและสุขภาพกายเป็นของคู่กัน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ให้ความสำคัญในการให้คำปรึกษา ทั้งทางด้านการแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพ และการแนะแนวส่วนตัวและสังคม ในสภาพปัจจุบันพบว่า การให้บริการอยู่ในระดับปานกลางยังไม่ครอบคลุม แต่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี หากมีการบริหารจัดการ การให้คำปรึกษาในปัจจุบันจะทำให้เกิดระบบการให้คำปรึกษา เวลาที่นิสิตมีปัญหาสามารถปรึกษาปัญหาได้ทันที เพื่อลดความตึงเครียด เข้าใจและยอมรับตนเองได้

ฉะนั้นกระบวนการให้คำปรึกษา เริ่มจากการสร้างสัมพันธภาพของผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือ ยอมรับตนเอง เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสิ่งแวดล้อม (วัชรทรัพย์มี, 2556, น.55) การให้คำปรึกษาถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ต้องมีคุณสมบัติและจรรยาบรรณของผู้ให้คำปรึกษา เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มารับคำปรึกษามากที่สุด การให้คำปรึกษาสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ควรจะมีการพัฒนาทักษะด้านการให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพราะในกระบวนการให้คำปรึกษานั้น ผู้ให้คำปรึกษาต้องมีความรู้ ความสามารถ มีเทคนิค ทักษะ มีประสบการณ์เพียงพอ ในการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูลอาจทำได้ไม่เต็มมากนัก ถ้าบุคคลขาดทักษะที่ได้จากการฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติ และการฝึกฝน (อรอนงค์ อินทจิตร และนรินทร์กรินชัย, 2552, น.62) การให้คำปรึกษาอย่างมืออาชีพ หากปัญหาข้างต้นไม่ได้รับการดูแลช่วยเหลือจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของนิสิตนักศึกษาอาจจะนำไปสู่ปัญหาที่ซับซ้อน ยากต่อการแก้ไข

สถาบันอุดมศึกษาได้กำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงของระดับอุดมศึกษาให้มีคุณภาพสูง เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศ มุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่ยอมรับระดับสากล สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2574) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2559, น.4) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปสู่ยุค Thailand 4.0 เป็นการสร้างนวัตกรรม ขึ้นมา โดยลงแรงน้อยกว่าการใช้สมอง การเป็นยุคของความรู้นวัตกรรม ต้องเตรียมมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ โดยมีการกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงของระบบอุดมศึกษา เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในส่วนของนิสิตนักศึกษาต้องสอนให้มี “ความรู้คู่คุณธรรม และมีทักษะในศตวรรษที่ 21” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, น.20-32) ดังนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่มหาวิทยาลัยของรัฐ ควรจะมีระบบการให้คำปรึกษาทั้งในเชิงการป้องกันการแก้ไขปัญหา และการส่งเสริมพัฒนาเพื่อให้นิสิตนักศึกษามีความมั่นใจในตนเอง สามารถจัดการและแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งการวางแผนการชีวิตตนเองและนำตนเองไปสู่เป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (กองกิจการนิสิต, 2561, น.6)

จากรูปแบบการให้คำปรึกษาในอดีต มีวิธีการให้คำปรึกษาโดยผ่านช่องทางต่างๆ ดังนี้ ทางโทรศัพท์ ทางจดหมาย และมาพบด้วยตนเอง ซึ่งการให้คำปรึกษาช่องทางดังกล่าวใช้เวลานาน ผู้มารับคำปรึกษาไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างทันท่วงที ทำให้ไม่เหมาะกับการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคของนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงง่าย ทั้งสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ วิตทัศน์ เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก เว็บเพจ ไลน์ อีเมล (ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์) โทรศัพท์และเครือข่ายวิทยุสถาบัน จากความสำคัญดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (2562, น.92-93) ได้กล่าวถึงพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มาตรา 27 ในการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) ต้องยึดหลักการ 3 มาตรฐานการอุดมศึกษาต้องให้ความสำคัญกับความรู้ สมรรถนะ ทักษะ เจตคติ ซึ่งเป็นผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนและสามารถวัดได้ การกำหนดวิธีการจัดการศึกษาต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นตามมาตรฐานสากล เพื่อเป็นการประกันคุณภาพขั้นต่ำ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ศึกษาการดำเนินการ การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ จากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ กรอบแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2574)
2. หลักการ แนวคิดการบริหารจัดการ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หลักการแนวคิดทฤษฎี นักวิชาการด้านการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ โดยใช้แนวความคิดที่สอดคล้องของธงชัย สันติวงษ์ (2543, น.35), Koontz Harold D. and Cyril O'Donnell. (1972, p.19), Steers (1977, p.25), Gregg. (1957, p.17), Hedley Beare, Brian Caldwell, Ross H. Millikan (1998, p.120). Daft, (2002, p.30). และนำมาสังเคราะห์เป็นกระบวนการบริหารจัดการทางการศึกษาการพัฒนาระบบ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการ ประกอบไปด้วย 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ(Organizing) 3) การสั่งการ (Directing) 4) การควบคุมงาน (Controlling)
3. การบริหารจัดการการให้คำปรึกษาสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ระบบการแนะแนวการศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ระบบการแนะแนวอาชีพ และองค์ประกอบที่ 3 ระบบการแนะแนวส่วนตัวและสังคม

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในระยะนี้ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการยืนยันแนวทางการบริหารจัดการ การให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้บริหาร มหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน ข้าราชการบำนาญ ที่เชี่ยวชาญทางด้านให้คำปรึกษา จำนวน 3 คน อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ด้านการให้คำปรึกษา จำนวน 1 คน และผู้บริหารทางการศึกษา จำนวน 2 คน โดย การเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารจัดการ การให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยใช้ค่าดัชนีความเที่ยงตรง IOC ถือเกณฑ์ ค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่า ข้อคำถามมีความเหมาะสม ซึ่งแบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ถือว่ามีความเหมาะสมทุกรายการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปประเด็นที่ได้จากการ สัมภาษณ์ และจัดหมวดหมู่ โดยผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า องค์ประกอบการบริหารจัดการ ซึ่งประกอบไปด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การควบคุม การนำองค์กรเหมาะสมกับการบริหารจัดการโดยทั่วไป หาก นำมาใช้ในการบริหารจัดการการให้คำปรึกษา ประกอบไปด้วย การวางแผน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน และองค์ประกอบการให้คำปรึกษา นิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐที่กระทรวงการอุดมศึกษากำหนดมีความเหมาะสม

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิต สำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาประกอบ ไปด้วย 3 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบที่ 1 ระบบการแนะแนวการศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ระบบการ แนะแนวอาชีพ และองค์ประกอบที่ 3 ระบบการแนะแนวส่วนตัวและสังคม

2. สังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1 และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อยืนยันความเหมาะสม

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิต สำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ เกี่ยวกับการบริหารจัดการการให้คำปรึกษา นิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มงาน (แนะแนวหรือสวัสดิการ นักศึกษา) จำนวน 477 คน ผู้ปฏิบัติงานด้านการให้คำปรึกษาหรืออาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 500 คน สำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 977 คน จากจำนวน 53 แห่งทั่วประเทศ โดย การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบหลายขั้นตอน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวน ประชากรกับตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 435 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหาร จัดการ การให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประเมินความเที่ยงตรง โดยใช้ค่าดัชนีความเที่ยงตรง IOC ถือเกณฑ์ ค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่าข้อคำถามมีความเหมาะสม ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้มีค่าดัชนีความเที่ยงตรงอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ถือว่ามีความเหมาะสมทุกข้อ ทำการทดลองใช้กับหัวหน้ากลุ่มงาน (กลุ่มงานแนะแนวหรืองานสวัสดิการนักศึกษา) ผู้ปฏิบัติงานด้านการให้คำปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยแบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.98

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลสถานการณ์ผู้ตอบแบบสอบถาม จากตอนที่ 1 มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. นำระดับคะแนนความคิดเห็นที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลข้อคำถามปลายเปิดโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปเป็นข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการ การให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ

4. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ของการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยใช้วิธีดัชนีความต้องการจำเป็น แบบปรับปรุง หรือ PNI modified (สวิมล ว่องวานิช, 2558, น. 279)

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1. นำผลการวิจัยในระยะที่ 1 และผลการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างเครื่องมือสำหรับศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์

2. เก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์จากกลุ่มตัวอย่าง

3. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ของการบริหารจัดการ การให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ($\bar{X} = 4.55$)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบการบริหารจัดการที่ได้จากการศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของนักวิชาการทั้งใน และต่างประเทศ ประกอบไปด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การควบคุม (Controlling) และการนำองค์กร (Leading) ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าการบริหารจัดการ การให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ หากนำแนวทางการบริหารจัดการที่นักวิชาการเสนอแนะไว้มาใช้ในการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ จะเกิดปัญหาเนื่องจากการดำเนินการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการ

นักศึกษา เป็นนโยบายของมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นวิธีการปฏิบัติที่ดีให้ทางคณะกรรมการดำเนินการด้านการให้คำปรึกษา และยังต้องอาศัยความร่วมมือและการสนับสนุนจากทางคณะ รวมถึงการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของผู้ให้คำปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ส่งผลให้ไม่สามารถนำระบบบริหารจัดการต่างๆ ไปมาใช้ได้ ควรดำเนินการตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้ และเห็นว่าควรมีการบริหารจัดการโดยดำเนินการตามแนวทางของวงจรคุณภาพ PDCA ทั้งนี้สามารถสังเคราะห์ และสรุปเป็นแนวทางการดำเนินการวิจัย โดยองค์ประกอบการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ประกอบไปด้วย 1) การวางแผน 2) การดำเนินการตามแผน 3) การตรวจสอบผลการดำเนินงาน 4) การปรับปรุงผลการดำเนินงาน

2. สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ

2.1 การบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ ภาพรวมขององค์ประกอบที่ 1 ระบบการแนะแนวการศึกษา พบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) และสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการสภาพปัจจุบันมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) และสภาพที่พึงประสงค์มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ ภาพรวมขององค์ประกอบที่ 2 คือ ระบบการแนะแนวอาชีพ พบว่าสภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) และสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกระบวนการของสภาพปัจจุบันมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) และสภาพที่พึงประสงค์มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า สภาพปัจจุบันมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) และสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ ภาพรวมขององค์ประกอบที่ 3 คือ ระบบการแนะแนวส่วนตัวและสังคม พบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) และสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการของสภาพปัจจุบันมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) และสภาพที่พึงประสงค์มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า สภาพปัจจุบันมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) และสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการ และกระบวนการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ

ประเด็น	องค์ประกอบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	
องค์ประกอบที่ 1 ระบบการแนะแนว การศึกษา	ปัจจัยนำเข้า	3.57	0.65	มาก	4.39	0.61	มาก
	กระบวนการ	3.56	0.68	มาก	4.33	0.78	มาก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการ และกระบวนการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ (ต่อ)

ประเด็น	องค์ประกอบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	
	กระบวนการ	3.56	0.68	มาก	4.33	0.78	มาก
องค์ประกอบที่ 2 ระบบการแนะแนว อาชีพ	ปัจจัยนำเข้า	3.48	0.78	ปานกลาง	4.29	0.78	มาก
	กระบวนการ	3.51	0.61	มาก	4.32	0.68	มาก
องค์ประกอบที่ 3 ระบบการแนะแนว ส่วนตัวและสังคม	ปัจจัยนำเข้า	3.60	0.65	มาก	4.34	0.65	มาก
	กระบวนการ	3.68	0.68	มาก	4.35	0.68	มาก
	รวมค่าเฉลี่ย	3.57	0.49	มาก	4.34	0.62	มาก

2.2 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ เกี่ยวกับการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิต สำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือองค์ประกอบที่ 1 ระบบการแนะแนวการศึกษา และองค์ประกอบที่ 2 ระบบการแนะแนวอาชีพ (PNI = 0.23) และ ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 3 ระบบการแนะแนวส่วนตัวและสังคม (PNI = 0.21)

ด้านกระบวนการ ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 2 ระบบการแนะแนวอาชีพ (PNI = 0.23) องค์ประกอบที่ 1 ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นรองลงมา คือ ระบบการแนะแนวการศึกษา (PNI = 0.22) และข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 3 ระบบการแนะแนวส่วนตัวและสังคม (PNI = 0.20) รายละเอียดดังตาราง 2 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน (D) ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนา (I) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความต้องการจำเป็น (PNI) รายด้าน : การบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงาน กิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ

ประเด็น	สภาพ ที่พึงประสงค์ (I)	S.D.	สภาพ สภาพ ปัจจุบัน (D)	S.D.	I - D	ค่าดัชนีความ ต้องการจำเป็น (PNI)	ลำดับ
องค์ประกอบที่ 1 ระบบ การแนะแนวการศึกษา	4.36	0.65	3.56	0.59	0.80	0.22	2
องค์ องค์ประกอบที่ 2 ระบบการแนะแนวอาชีพ	4.31	0.69	3.49	0.59	0.82	0.23	1

ตารางที่ 2 ความต้องการจำเป็น (PNI) รายด้าน : การบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงาน
กิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ (ต่อ)

ประเด็น	สภาพ ที่พึง ประสงค์ (I)	S.D.	สภาพ ปัจจุบัน (D)	S.D.	I - D	ค่าดัชนีความ ต้องการจำเป็น (PNI)	ลำดับ
องค์ประกอบที่ 3 ระบบการแนะแนว ส่วนตัวและสังคม	4.35	0.64	3.64	0.58	0.71	0.20	3
รวมค่าเฉลี่ย	4.34	0.62	3.57	0.49	0.77	0.22	

ผลการประเมินความต้องการจำเป็น

การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐ โดยภาพรวมทุกองค์ประกอบแต่ละระบบ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกรายการ โดยมีค่า PNI Modified อยู่ระหว่าง 0.23 ถึง 0.20 โดยภาพรวม (PNI = 0.22) รายการที่มีความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีความ PNI Modified สูงสุดมีความสำคัญเป็นลำดับแรก คือองค์ประกอบที่ 2 ระบบการแนะแนวอาชีพ (PNI = 0.23) อันดับที่สอง คือ องค์ประกอบที่ 1 ระบบการแนะแนวการศึกษา (PNI = 0.22) และลำดับที่สาม คือ องค์ประกอบที่ 3 ระบบการแนะแนวส่วนตัวและสังคม (PNI = 0.20)

อภิปรายผล

ผลการศึกษาการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1) การศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ดำเนินการตามวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน ผลการวิจัยพบการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการศึกษามี 3 ระบบ ดังนี้ 1) ระบบการแนะแนวการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของระดับความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระบบการแนะแนวอาชีพ ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของระดับความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ระบบการแนะแนวส่วนตัวและสังคม ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของระดับความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของปาริชาติ รัตนราช (2559, น.134-139) ซึ่งศึกษาหลักการแนวคิดด้านการพัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือและการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการให้ความช่วยเหลือและการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาล มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) หน่วยงานการให้คำปรึกษาโดยมีกรรมการการให้คำปรึกษา เป็นผู้ประสานงาน กำกับ ติดตาม 2) อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลรับผิดชอบนักศึกษาที่ได้รับมอบหมาย มีแผนในการพบนักศึกษา ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาผ่านเว็บไซต์ 3) เพื่อให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาพยาบาล สังเกตและรายงานพฤติกรรมเสี่ยงของนักศึกษาต่อกรรมการ การให้คำปรึกษา 4) เว็บไซต์ให้คำปรึกษา ให้สารสนเทศด้านการเรียน ด้านการปรับตัว และด้านการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ประเมินระบบการให้คำปรึกษานิสิต โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในส่วนการประเมินสามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับไปยังกิจกรรมเพื่อให้บรรลุผลได้ สอดคล้องกับแนวคิดของสวิตญา เกียรติศิริวัฒน์ (2557) ที่เห็นว่าการเข้าถึงจิตใจผู้อื่นของนักศึกษาสนับสนุนการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาของหัวหน้ากลุ่มงาน ผู้ปฏิบัติงาน และอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถของผู้ให้คำปรึกษา เชื่อมโยงกับการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เข้าใจ

มีความพร้อมด้านร่างกาย และจิตใจที่จะให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มความสามารถ ให้ความสำคัญและสนับสนุนระบบการให้คำปรึกษานิสิตนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศิริพร พรหมนา (2553, น. 233-239) ซึ่งศึกษาการพัฒนากระบวนการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนากระบวนการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วยองค์ประกอบของระบบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า คือ นโยบายเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือและข้อมูลในการ ให้คำปรึกษา ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศและการสื่อสารรวมทั้งงบประมาณที่ใช้ในระบบการ ให้คำปรึกษาวิชาการ 2) ด้านกระบวนการ คือ การบริหารงานระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ และการให้คำปรึกษา 3) ด้านผลผลิต คือ การติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์และนักศึกษาเพื่อให้ คำปรึกษาวิชาการ นักศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย นักศึกษามี ความพึงพอใจต่อระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ และ 4) ข้อมูลป้อนกลับ คือ การนำผลการประเมิน ด้านผลผลิตไปประกอบการพิจารณาเพื่อปรับปรุงปัจจัยนำเข้าและกระบวนการเพื่อให้ผลผลิตดีขึ้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์หลักการ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษานิสิต สำหรับงานกิจการนักศึกษาซึ่งพบว่าองค์ประกอบมีความหมายใกล้เคียงกันได้นำมาสังเคราะห์ไว้ด้วย โดยเรียงลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย 3 ระบบ ประกอบด้วย 1) ระบบการแนะแนวอาชีพ 2) ระบบการแนะแนวการศึกษา 3) ระบบการแนะแนวส่วนตัวและสังคม จากข้อมูลหลักการแนวคิดสนับสนุนดังกล่าว จึงส่งผลให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษาของระบบการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ดังที่ปรากฏในผลวิจัยครั้งนี้

2) จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐมีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ระบบการแนะแนวส่วนตัวและสังคม ระบบการแนะแนวการศึกษา และระบบการแนะแนวอาชีพ ตามลำดับ สภาพที่พึงประสงค์ของการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐมีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ระบบการแนะแนวส่วนตัวและสังคม ระบบการแนะแนวการศึกษา และระบบการแนะแนวอาชีพ ที่ปรากฏผลเช่นนี้ เนื่องมาจากการจัดบริการให้คำปรึกษานิสิตนักศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะการใช้ชีวิตเพื่อให้เกิดเป็นปัจจัยเกื้อหนุนสามารถก้าวไปสู่จุดหมายแห่งความเป็นชีวิตที่ดี สอดคล้องกับผลการศึกษาของชนมน สุวงศ์ (2560, น.148-155) ซึ่งศึกษาการพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย 1) ทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกมี 4 องค์ประกอบ เรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบได้แก่ ความยืดหยุ่นทางอารมณ์ ความหวังการมองโลกแง่ดี และการรับรู้ความสามารถตน และโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและดัชนีมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 2) โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเริ่มต้น ขั้นดำเนินการและขั้นยุติการฝึกอบรม 3) กลุ่มฝึกอบรม มีระดับทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง ผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก พบว่ากลุ่มฝึกอบรมมีระดับทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกระยะติดตามผลการทดลอง 1 เดือนกับหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของชรีนันทา จิตต์บรรเทา (2554, น.346-347) ซึ่งศึกษาการพัฒนากระบวนการให้คำปรึกษานิสิต นักศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนากระบวนการให้คำปรึกษานิสิต นักศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานครมีองค์ประกอบ ด้านปัจจัยด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และการป้อนกลับ มีกระบวนการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษานิสิต นักศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานครประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) หน่วยงานที่รับผิดชอบ 4) การดำเนินงาน 5) กิจกรรมเพื่อประเมินผลระบบให้คำปรึกษานิสิต นักศึกษาได้รับการพัฒนาคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และความพึงพอใจต่อการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษานิสิตนักศึกษา มีความสำคัญมากที่สุด ผู้วิจัยได้ศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษานิสิต

สำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐซึ่งพบว่าองค์ประกอบหลักมี 3 ระบบ ประกอบด้วย 1) ระบบการแนะแนวอาชีพ 2) ระบบการแนะแนวการศึกษา 3) ระบบการแนะแนวส่วนตัวและสังคม จึงส่งผลให้การศึกษาความต้องการจำเป็นของระบบการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังที่ปรากฏในผลการวิจัยครั้งนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาการบริหารจัดการการให้คำปรึกษานิสิตสำหรับงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยของรัฐ ควรสร้างความเข้าใจ การตระหนักรู้ เกี่ยวกับนโยบายการดูแลนิสิตนักศึกษา มีวิถีปฏิบัติที่ดีร่วมกัน เพื่อให้ได้รับการดูแลอย่างเป็นระบบและทั่วถึง
2. มหาวิทยาลัยของรัฐ ควรมีนโยบายกำหนดการให้คำปรึกษานิสิตนักศึกษาเป็นตัวชี้วัดของทุกคณะ เพื่อให้ระบบกลไกขับเคลื่อนไปได้ ทำให้นิสิตนักศึกษาได้รับผลประโยชน์
3. มหาวิทยาลัยของรัฐ ควรกำหนดการให้คำปรึกษานิสิตนักศึกษาเป็นตัวชี้วัดว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรผ่านการอบรมการให้คำปรึกษาก่อนที่จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างเครือข่าย ด้านการให้คำปรึกษาร่วมกับฝ่ายพัฒนานิสิตนักศึกษาทุกคณะ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาด้านการแนะแนวอาชีพภายในคณะ เพื่อให้อาจารย์ ที่ปรึกษา มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในการดำเนินการด้านการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *การให้คำปรึกษา*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กองกิจการนิสิต. (2561). *รายงานสถิติการให้คำปรึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนมน สุวงศ์. (2560). *การพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชรัยนาท จิตต์บรรเทา. (2554). *การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษานิสิตนักศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษา* ในกรุงเทพมหานคร (ปริญญานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2543). *การวางแผนและควบคุมงานบริหาร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธีรภัทร บัวคำศรี. (2557). *การให้คำปรึกษา*. สืบค้น 5 พฤษภาคม 2562, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/204755>
- ปาริชาติ รัตนราช. (2559). *การพัฒนารูปแบบการให้ความช่วยเหลือและการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาล*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- มานิช หล่อตระกูล, ธนิตา หิรัญเทพ, และนิตา ลิ้มสุวรรณ. (2555). *พฤติกรรมศาสตร์ทางการแพทย์*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี.
- วัชร ทรัพย์มี. (2556). *ทฤษฎีการให้บริการปรึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร พรหมนา. (2553). *การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา* เอกชน (ปริญญานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2559). (ร่าง) *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3* (พ.ศ. 2560- 2574). ในเอกสารประกอบจัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2574), 4-6 มีนาคม 2559, (หน้า 4-10). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2562). *พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ* กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562. สืบค้น 8 กันยายน 2562, จาก https://www.mhesi.go.th/home/images/2562/T_0079.pdf.
- สวิษฐา เกียรติศิริรัตน์. (2557). *ผลของโปรแกรมพัฒนาการเข้าถึงจิตใจผู้อื่นของนักศึกษาด้วยการให้คำปรึกษากลุ่ม*. สืบค้น 7 กันยายน 2562, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/EDKKUJ/article/view/50781>.
- อรอนงค์ อินทรจิตร, และนรินทร์ กรินชัย. (2552). *เทคนิคการให้คำปรึกษาเอชไอวี/เอดส์*. กรุงเทพฯ: สถาบันจิตวิทยาฮอพลินส์.
- Daft, R. L. (2002). *The leadership experience* (2nd ed.). Orlando, FL: Harcourt College Publishers.
- Gregg. (1957). *The administrative process*. New Delhi: Prentice-Hall of India Private.
- Hedley, B., Brian, C., & Ross H. (1998). *Learning to lead in higher education communication and society*. New York: Routledge.
- Koontz, H.D., & Cyril, O. D. (1972). *Principles of management: An analysis of managerial functions*. New York: McGraw-Hill.
- Steers, R. M. (1977). *Organization effectiveness: A behavioral view*. Santa Monica CA: Goodyear.